

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXI. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Mi lesz az eredmény.

Zombor, 1898. április 4.

Ismételve megemlékeztünk már arról a nemzeti ünnepről, a melyet április hó 11-én ünnepelünk meg. Ennek a napnak jelentőségével mindnyájan tisztában vagyunk. A kormány előterjesztésére a törvényhozás nemzeti ünnepé avatta ezt a napot. A törvényhatóságok egymás után sietnek meghozni határozataikat, hogy ezt a napot kellő diszszal és fényvel megünnepeljék. A ki higgadtan gondolkodik a dolog fölött, az nem láthat ebben az ünnepeben semmiféle magyarellenes dolgot; sőt ellenkezőleg örömmel kell mindnyájunknak konstatálni, hogy a nemzet és királya együtt ünnepli a 48-as vívmányok diadalát.

Annál sajtáságosabb egyes pártlapok és emberek ama lappangó tendenciája, hogy az április 11-iki ünnep iránt ellenséges érzületet csöppentsenek egyes osztályok lelkébe. Különösen az egyetemi ifjúságra vetették ki hálójukat, mely könnyű hevülésénél fogva könnyen befolyásolható még harcias jelszók által is, ha nemzeti hangzásuk van. Tényleg sikerült az egyetemi ifjúság egy részét belevinni egy áldatlan mozgalomba, melynek célja az április 11-iki ünneptől nemcsak az egyetemi ifjúságot, hanem a lakosságnak minden befolyásolható elemét távol tartani.

El kell ismernünk, hogy az ék beveréséhez jól választották meg a rést. Mert a nemzet lel-

kesedésének, hazafui, királyhódoló érzelmek kifejezésének a magyar ifjúság ékesszólo tolmácsai. Az ő igaz, meleg érzése díszítő zománca minden hazafias ünnepnek, sőt többet is ismerünk el: a magyar egyetemi ifjúság nélkül minden nemzeti ünnep csonka, hiányos és nem spontán. Az ifjúságban éri el legmagasabb fokát minden érzelem, az ő gyűlékony lelkületében tisztulnak meg teljesen az ideálok s a mikor ők távol tartják magukat április 11-étől, a legkínosabb diszonanciává lesz ez az ünnep, melyet hiábavaló volna takargatni.

Ezt elismerjük, de nem ismerhetjük el, hogy a jól beleillesztett ék az alattomos agitációk kalapácsütései alatt még mélyebben hatolhat be. Mert félreismernők ifjúságunkat, ha pusztán befolyásolható anyagnak tekintenők. Végre is az ék kemény rétegre is talál, azt meg nem bonthatja. Ez a kemény réteg — a megdölgés, az önálló vélemény, mely meg nem dől a kívülről imputált balvélemény ellenében.

Ezt a véleményt pedig egy kérdés okvetlenül provokálja: a magyar ifjúságnak mi oka lehet tüntetőleg távol maradni egy ünneptől, melyben a magyar király a magyar nemzetet fölkeresi? Ellentét van-e a nemzet és királya között? A magyar ifjúság ki ellen akar tüntetni: a király ellen-e, akit — ismételtelen kifejezte — szinte minden magyar ember a bálványozásig imád, vagy a nemzet ellen-e, melyért kész volna vérét ontani?

Ha az ifjúság szívére egyaránt vonzza a nemzet és a király, mi oka van tartózkodni egy örömmünneptől, melyben a kettő együtt ünnepel? Erre a kérdésre csak egy felelet van: semmi. De akkor miért, honnan az a mozgalom az április 11-ike ellen?

Nem akarunk szemet hunyni a valóság előtt s nem szeretnők, ha a kérdésnek a fenti módra való kihegyezését tendenciózusnak tartanák. A mozgalom sem a nemzetet, sem a királyt nem akarja érinteni. Április 11-ike nem kell nekik, mivel kell március 15-ike. Ez az a jelszó, mely alatt a mozgalmat szitják.

De mit mond e jelszó a józan észnek? Március végén, április elején lehet-e agitálni március közepe érdekében? Van-e mozgalomnak, lehet-e e mozgalomnak a negáció mellett pozitív célja is? S a negatívumma, akár hogy állítják is, hogy a márciusi szép nap szentsége érdekében folyik, kifelé meg nyilatkozva csak egyetlen színben tűnhetik fel: a mikor a király ő Felseje lejön

magyarjai közzé ünnepelni az 1848-iki vívmányokat, az egyetemi ifjúság tartózkodik, húzódik, félrevonul előle.

Tudjuk, hogy nem ez vezérli az ifjúság ama részét, mely hajlott a rejtelmes agitációra, de a tényen a motívumok nem változtatnak. Megható és megbecsülendő, az ifjúság szélessége, lobbanékonyasága mellett milyen nyíltan foglal állást anéllett, a mit magyar, szabadságszerető és kegyeletes szíve szerint igaznak vall. De tessék csak körültekinteni: oly nyíltan, oly fenntartás nélkül exponálják-e magukat azok is, a kik az ifjúságot vezetik, befolyásolják? Hol vannak azok a vezérek? Az első sorban? Látni-e őket egyáltalán? S ha beállnak a következmények, a nemzeti ünnep érezhető diszonanciája, előállunk-e majd akkor, mondván: mi csináltuk, mi vállaljuk a felelősséget?

Kisebb mozgalmaknál mindannyiszor tapasztaltuk mi is, tapasztalta az ifjúság is, hogy valamikor baj volt, azoknak az uraknak sohasem volt bajuk. Ők a páholyban ülnek és izgatnak, tapsolnak, míg lent a földszinten a fülzigatott ifjúság harcol, szenved és vérez. Az ifjúság mindig viseli a felelősséget, az ifjúság mindig exponálva van. Április 11-ikén is, ha ez a gyászos mozgalom diadalmaskodnék, ország-világ tudni fogja, hogy az ifjúság tüntet királya ellen, de azok az urak nem fognak jelentkezni, hogy az ifjúság vállairól levegyék a súlyos felelősséget.

Hogy ezek az urak mit akarnak, ebben az esetben ép oly kevésé tudjuk, mint máskor. Csak annyi tény, nem azt, nem azokkal a motívumokkal, a mit az ifjúságnak szuggeráltak. Tőke ez, melynek másnemű kamatait akarják élvezni. Szóval az ifjúságot megint felhasználják rejtett célokra, magyarán mondva: megcsalják.

Azok a k a r j á k megcsalni. A sikertől még messze vannak és sikerüket vesztik egyetlen pillanat alatt, mit az ifjúság higgadt gondolkodásra szán. Ennek a pillanatnak be kell állani. Nem csekélyeségről van szó, fontos, főbenjáró nemzeti dologról. Azzal az ünneplés komolysággal, mely megilleti okvetlenül azokat, kik nagy dolgoknak sorsát tartják kezükben, fogja az ifjúság is a tizenkettedik óra előtt megvizsgálni: mit akarnak s mi lesz az eredmény? S át fogják látni, hogy nem az fog történni, amit akarnak s nem azt akarták, a mi bekövetkezni fog. Nyugodtan várjuk a végét.

A „BÁCSKA” tárcája.

Valami . . .

Valami úgy elfog olykor,
Valami a szívem nyomja;
Szinte érzem, hogy meghasad
A nagy, érdes fájdalomta.

És nem tudom, mi a bajom . . .
Könybe lábad szemem lassan:
Mint a gyermek sírok, sírok
Keservesen, fájdalommal!

Szabadka Gyula.

A FEHÉR CÁR BIRODALMÁBÓL.

(Úti jegyzetek.)

Irtá: Latinovits Géza.

Hazánk fiai közül vajmi kevesen fordulnak meg a minden tekintetben felette érdekes Oroszországban, ez részint annak tudható be, hogy ószinték legyünk, a magyar utazásra nehezen határozza el magát, az otthoni kényelmet nem cseréli el a zaklatás és fáradsággal járó világlátással, de azután az orosz nép nálunk nem rokonszenves, a mi talán nem is indokolt, mert ha közelebről megismernek e jóindulatú és vendégszerető népet, úgy az ellenszenv gyorsan eltűnik. Nem egyszer tapasztaltam orosz honi utazásomban azt, hogy úgy a köznépp, mint a művelt osztály a magyarok iránt élénk rokonszenvvel viseltetik, ezt nemcsak én állítom, de állítják honfitársaim, kik ott megfordultak.

Sokan hangoztatják a kellemetlenségeket, melyeknek Oroszországban az utas ki vagyon téve. Ez sem egészen helyes állítás, igaz, az utelvelek, bejelentések és egyéb formalitások szokatlanok előttünk, szabad

magyarok előtt, de ezen intézkedések természetszerű folyamánai az orosz birodalom kivételes helyzetének; nehez egy oly óriási nemzetiség, vallás tekintetében eltérő embertömeget összetartani, de a nihilisták ellen való védekezés is indokolja ezen intézkedéseket. A forgalom szigorú ellenőrzésén kívül minden irányban szabadon mozog az utas, sehol zaklatást vagy durvaságot nem tapasztaltam. Ugy a hatóságok mint egyesek részéről a legnagyobb előzékenység és udvariasságban részesül az idegen.

A köznépet kivéve, mely az orosz nyelven kívül mást nem ért, a műveltebb osztálylyal könnyebben lehet érintkezni, mert kivétel nélkül folyékonyan beszélnek németül vagy franciául, sok esetben mindkét nyelvet birják. A francia nép iránti nagy szimpáthia folytán utóbbi időben igen sokan, ha tudnak is németül, nem szívesen társalognak.

Magam is tanúja voltam a véghetetlen rajongásnak, amelylyel az orosz nép a francia nemzet iránt viseltetik, hogy meddig tart, ki mondhatná azt meg; erősen hiszem, hogy nem soká, hisz képtelenség két oly nemzet szövetsége. Az egyikben végtelen szabadság honol, a másik pedig a legabszolútisztikusabb Európában.

Engedjék meg kedves olvasóim, e rövid bevezetés után hadd térjek reá uti élményeim ismertetésére. Nem lehet céloim kimerítő leírásokba bocsájtkozni, de nem is tehetném, sokkal rövidebb időt tölték Oroszországban, hogyssem alapos tanulmányokat igénylő, tüzetes bírálatot nyújthatnék az ottani állapotokról.

Felette kedvező alkalom kínálkozott olcsón és kellemesen megtekinteni e vonzó, tanulságos utat. Tudvalevőleg 1897. évi augusztus hó 19-től 26-ig tartott meg a XII. nemzetközi orvosi kongresszus, ezuttal Moszkvában. Ez alkalommal először nyílt meg a gondosan elzárt birodalom nagyobb tömegek előtt. Ami dicséretére válik.

A tudomány és a humanitás szolgálatában álló orvosok gyűlékezete adta erre az impulzust.

A felvilágosodott és emberszerető II. Miklós cár maga állott élére e nagyhorderejű kongresszusnak, belátva, hogy Oroszországnak is lépést kell tartani a többi

civilizált államokkal. Meg akarván mutatni a tudományos világnak, hogy Oroszban sem marad hátra, sőt sok tekintetben példát vehetnek az európai államok a nagy birodalomban létező, valóban mintaszerű és a kor színvonalán álló humanitárius intézetek berendezése és kezelésén, amint majd alkalmunk leendő látni.

Azon megtisztelő megbízást nyertem a magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete igazgatóságától, hogy az együletet, mint főmegbízott, képviseljem e kongresszuson. Szoros kapcsolat fűzi a vöröskereszt-egyletet az orvosi indéményekhez, a minthogy a kongresszuson is sok kérdés megvitatott, mely kérdések közelről érdeklík a vöröskereszt-egyleteket.

A francia nyelven kiállított megbízó levelet átvéve, most már csak arra törekedtem, hogy egy kellemes és rokonszenves utitársra tegyek szert. Nem csekély fáradozás és keresés után ez is sikerült. Reávettem Zákó Milán országgyűlési képviselőt, kedves barátomat, hogy csatlakozzon. Ő ugyan sem nem orvos, sem vöröskeresztes, hanem kedvelője minden szép és nemesnek. Inkább a vágy vitte őt, tanulmányozni az ottani politikai és társadalmi viszonyokat. Amint tudom, egy percz sem bánta meg, hogy ez utat megtevé, lektűdvé a számos nehézséget, ami bizony nem egyszer fordult elő. Az orosz kormány bőkezűsége folytán az összes orosz vasutakra I. osztályu szabadjegyet nyertünk, ezenkívül igazolványt, hogy tagjai vagyunk a XII. nemzetközi orvosi kongresszusnak.

Természetesen utleveleinket a budapesti orosz főkonzulátusnál láttamoztatni kelle, hol még arról is kikérdeztek, hogy Oroszban mely részeit óhajtuk beutazni és mely városokban tartózkodunk hosszabb ideig. Ezen adatok az utlevélbe pontosan feljegyeztetnek, ha az illető az utirányt meg nem tartaná, úgy kitéheti magát annak, hogy az előre be nem jelentett városba nem eresztik, haem utasítják az utlevélben meghatározott utirányt követni.

Nem csekély gondot okozott a szükséges papír-rublek beszerzése, nagynehezen szedtünk össze néhány száz rubelt. Egész tanulmányt igényelt a fehér, kék, zöld, sárga színű papírjegyek megismerése. Mint tudjuk

Ujdonságok.

A nagyhét. A zombori róm. kath. templomban a nagyhéti szertartások a következő rendben fognak megtartatni:

Szerdán délután 4 órakor gyász szolozsma Jeremiás siralmaival, s a „Miserere“.

Csütörtökön reggel 9 órakor nagymise közaldózással; — délután mint szerdán.

Nagypénteken reggel 8 órakor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a Passióval és keresztimáddal; mire a Szentség a szent Sírhoz vitetik, — ezután bunyevác szent beszéd. Délután 3 órakor magyar szent beszéd, melynek végetézővel processió vezetetik a Kálváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere“. — Esti 7 órakor a szent sírnál ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombaton reggel 6 órakor körmenetileg Szentségkítétel, 8 órakor tűszentelés, a husvéti gyertya megáldása dícsérekkel, ezután a próféciák, keresztküz-szentelés és minden szentek litániája, mire a feltámadási nagymise következik. Az ünnepélyes feltámadási körmenet esti 7 órakor tartatik meg.

Husvétvasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étek megáldása; 8 órakor kismise és német szent beszéd; 9 órakor csendes mise, utána bunyevác szent beszéd; 10 órakor ünnepélyes nagymise; délután 3 órakor vespernye.

Husvéthétén a szokott órákban megtartott szent miséken kívül 10 órakor magyar egyházi szónoklat; délután 3 órakor vespernye.

Diszközgyűlés a megyénél. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága az 1848-ik évi törvények szentesítésének nemzeti ünnepé avatott ötvenedik évfordulója emlékére 1898-ik évi április hó 11-ik napján reggeli 10 órakor a vármegyei székház nagyertermében rendkívüli diszközgyűlést fog tartani, melynek egyedüli tárgyát a nemzet életében korszakot alkotó ezen esemény kegyeletes méltatása képezendi. A diszközgyűlést reggeli 9 órakor a róm. kath. templomban tartandó hálaadó istentisztelet előzi meg.

Istenítisztelet. Az ág. ev. híveknek tudomására adatik, hogy husvét vasárnapján d. e. 1/2 10 órakor a szokásos helyen urvacserével egybekötött istentisztelet tartatik, a melyre a t. hívek ezennel meghívotnak. Medvezky Zsigmond s. k. egyházi felügyelő, Korossy Emil s. k. utazó lelkész.

Anyakönyvvezetők Zomborban. A belügyminiszter a Zombor városi anyakönyvi kertetbe anyakönyvvezetővé Valter Nándor városi tanácsnokot, a rendszeresített II. anyakönyvvezető-helyettesi állásra pedig Latinovits Szaniszló I. aljegyzőt nevezte ki.

Elismerés egy jegyzőnek. A m. kir. pénzügyminiszter Poppovits Boskó bács-földvári jegyzőnek az 1897. évben a közdok behajtása körül tanúsított sikeres közreműködéséért elismerését nyilvánította.

Jutalom. A m. kir. pénzügyminiszter Szilvassy János bajsai jegyzőt az 1897. évben a közdok behajtása körül tanúsított érdemei elismerésül 20 fjt jutalomban részesített.

Megjutalmazott jegyző. Kekezovich Mátyás glozsáni jegyzőnek mint minden évben, úgy ez idén is a magy. kir. pénzügyminiszter elismerését nyilvánította, vármegyének alispánja pedig 15 fjt jutalomban részesítette a közdok behajtása körül tanúsított buzgalma elismerésül.

Kántorválasztás Szóntán. A szóntai róm. kath. iskolaszék folyó évi március 31-én tartott ülésében Gyarkov Pál ottani tanítót egyhangulag kántor-tanítóvá választotta meg, mely állás Zombori János halálával üresedett meg.

Gyászhir. Kamjonkai Szemző Lászlóné szül. Erba Odessalchi Erzsébet örgrófnő életének negyvennyolcadik évében március 26-án Budapesten elhunyt.

A tanitók háza javára. A helybeli róm. kath. tanstiflet — mint már említettük, — husvét másnapján a városi színházban az iskolás gyermekekkel a tanitók háza javára műkedvelői előadást rendez. Az előkészületek és a próbák már nagyban folynak. A részletes műsort jövő számunkban közöljük.

Daniella Malvina hangversenye. Pénteken este volt a városi színházban Daniella Malvinának, a berlini Kroll-opera tagjának hangversenye. A hangversenyt a zombori kaszinó-egyleti dalárda rendezte. A közönség csak félig töltötte meg a színházat, bár a művészi sikerű hangverseny telt házat érdemelt volna. Daniella Malvina kiűnően iskolázott, nagyterjedelmű hanggal rendelkezik. Énekszámait zajos tapsot arattak. A Gaál Ferenc és Spath Károly által előadott nagy kettős általános tetszésben részesült. A dalárda éneke és Zátanyi Dezso ügyes előadása szintén teljes mértékben reá szolgáltak a tapsokra. Előadás után a művész és Gaál Ferenc tiszteletére a dalárdisták testületileg összegyűltek az Elefánt szálloda éttermében és az éjjeli órákig elmulattak.

Orvosválasztás Ó-Kéren. Ó-Kéren március hó 31-én ejtett meg a községi orvos választás; megválasztott szótöbbséggel dr. Kurcz Fülöp nagy-szécsányi községi orvos, dr. Arday Károly orvossal szemben.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában a vármegye március hó 29-én megtartott közgyűléséről közölt tudósításunkba tollhiba csuszott be; dr. Vojnits István főispán ugyanis th. főjegyzőkké a következő urakat nevezte ki: Lánckor Antal, Szemző Károly aljegyzőket és dr. Frank Mihály főispáni titkárt.

Gazdátlan nyereség. Hai Fáni helybeli trafikós és sorsjegyelárúzó üzletében vásárolt 65291. számú osztályosjegyet nagyobb összeget nyert. A sorsjegyet boldog tulajdonosa nem jelentkezik a pénz felvétele végett. Ez aztán a ritka eset. Sok pénze is lehet annak az illetőnek.

Szövetkezeti közgyűlés. A bezdáni kölesönös segélyző egylet mint szövetkezet 26. évi közgyűlését a szokásos érdeklődés mellett március hó 29-én tartotta meg. A hozzánk is megküldött üzleti zárszámadásnak adatai a szakértelmes üzleti kezelés statisztikáját tartalmazza s egészben igazolják azt, hogy a Schultze-Deliszch-féle nemzetgazdasági elveknek meggyék szövetkezeti teljes érvényesülést szereztek. Csirszka Konrad intézeti igazgatójának tartalmas üzleti jelentése után a zárméleget Molnár Ferenc az intézet könyvelője terjesztette elő s magyarázta meg. Ezen adatokból a következők érdekesebbek: Az intézet forgalma 522,419 fjt, mérleg állománya 462,993 fjt, bruttó jövedelme 33,989 fjt, tiszta nyereség számlája 15,626 fjt, változó-forgalma 86,376 fjt, takarékbetéte 157,810 fjt, törzsbetét számlája 215,013 fjt, Hitelintézetek számlája 86,370 fjt. Az üzlet-részek száma 7850 db s egy teljesen befizetett 5 évi ciklus nyeresége 65 fjt 7 krban lett megállapítva. Tökésített nyeresége 37,088 fjt s tartaléktökéje 4085 frrtal záródott. Az intézet most ejtette meg restaurálását s Bosnyák János korelnök szep szavakban méltatta az igazgatóság és tisztviselőségnek kifejtett szakkészletét s buzgalmat. Igazgató-elnöké egyhangulag Csirszka Konrad választotta meg, aelnök s igazgatóvá pedig Loschitz A. Mor nagybirtokos. Igazgatóság tagjaivá lettek: Báltis Mihály, Loschitz Béla, Szalay József, Paresetich Mihály, Baka Ferenc, Bákker József, Guttman Károly, Kelle János, Loschitz Sándor, Horodóy Simon, Veszelovszky János, Nagy Mihály, Kedves Sándor, Faddi Ferenc, Kusel Mihály, Flesz Simon, Palinkás Simon, Initzer József, Palinkás András, Györfly Mihály. Felügyelő-bizottság tagjaivá lettek: Loschitz Alajos, Benzec Ambrus, dr. Kováts Lajos, Schmeidek Vilmos és Kováts Mihály. Felosztató-bizottság tagjaivá: Lechner József, Spitzer Jakab, Györi János, dr. Gaál Dezso és Vogl Simon. Igazgatósági pottagokká: Major Pál, Matisz István, Takáts Ferenc, Kalinka János, Braun János. — Az igazgatóság ezuttal is felhívja mindazokat, kik az 1891. évtársulathól még le nem számolt szelvényekkel bírnak, hogy esedékeik felvételére az intézet pénztáránál szelvényeiket nyújtásák be.

Eljegyzés. Bölts Aladár, vármegyei közigazgatási lajstromzó e hó 2-án eljegyezte Muzsik Hermina kisasszonyt.

Öngyilkos asszony. M. hó 31-én egy Wolf Dorottya nevű torzasi lakos késsel agyonzurta magát. Tettének oka gyógyíthatlan betegsége, melyben már 3 év óta szenved. Tettének elkövetése után még a kutba akart ugorni, de közvetlen a kut előtt összerokadt és meghalt.

A szabadkai földmives iskola. A Szabadkán létesített földmives iskola házilag történt megnyitása folyó hó 2-án ment végbe. A megnyitási ünnepély „Veni Sancte“-val kezdődött. Jelen volt Schmausz Endre főispán is. Az ünnepélyes megnyitást októberben lesz.

Egy magyar sportman diadala. A veleneci nemzetközi vívóversenyen Paukovits Ernő, Paukovits Ottó nyug. kir. táblai bíró fia, aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Névmagyarosítás. Dr. Berger Jakab mosorini körorvos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Benedek“-re változtatta.

Jótékonyág. A torzasi polgári olvasóköri és ipartestület a március 15-én adott bankett és táncmulatságból maradt 28 fjt 96 krból lisztet vásárolt és az ottani szegények közt szétosztotta.

Halálozás. Söreghy Imre II. éves theologus f. hó 1-én Kalocsán elhunyt. A példás fiatal papnövendék szép reményekre jogosító életét tüdőgyulladás oltotta ki. Temetése vasárnap ment végbe.

Hadmentességi díj. Ismételve felhivatnak mindazok, kik az 1898. évi hadmentességi díjra vonatkozó bejelentésüket a folyó évben 145/1898. szám alatt már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben hadmentességi díjnak a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítatni.

Iskolai ünnepély. Az ókanizsai polgári iskola folyó hó 2-án iskolai ünnepet rendezett annak örömeire, hogy Öfelsége a királyi nemzetünket történelmünk tíz nagy alakjának szobrával ajándékozta meg. Az ünnep a következő sorrend mellett folyt le: 1. Reggeli 8 órakor istentisztelet a róm. kath. templomban. 2. Utána bevonulás a díszterembe. 3. Hymnus. Énekelte az ifjuság. 4. Felolvasás a tíz szoborról. Felolvasta Kocsis Samu. 5. Királyhymnus. Énekelte az ifjuság. 6. Melyik nagyobb? Kötlemény Tóth Kálmántól, szavalta Popovits Dusan III. oszt. tanuló. 7. Ébresztő. Kötlemény Bajza Józseftől, szavalta Posztl Ferenc IV. oszt. tanuló. 8. Szózat. Énekelte az ifjuság. — Egyes számok igen szépen sikerültek és nem is volt hiány az elismerő tapsokban. Az ünnepély után a tanulók visszamentek az iskolába, hol a husvét értesítők osztattak ki. Innen a tanulók részint derült arccal, részint lehorgasztott fejjel távoztak, ki-ki bizonyítványának megfelelőleg, hogy átadják magukat a busvétii szünet örömeinek.

Hangverseny Ujvidéken. Az „Ujvidéki polgári magyar daloskör“ 1898. év április hó 11-én (busvét másodnapján) az „Erzsébet“ szálló dísztermében saját pénztára javára tombolával és táncgal egybekötött zártkörű alapszabályszerű hangversenyt és műkedvelői előadást rendez. Belépti díj személyenként 50 kr. Tombolajegyek darabja 10 kr. Kezdeté pontban fél 8 órakor. Műsor: 1. „Ha elmegyek kis angyalom...“ és „Esz-tendőre menyecske lesz...“ magyar népdalok, férfikarra alkalmazta Belohorszky Károly, éneklé az „Ujvidéki polgári magyar daloskör“. 2. „Hypnotismus.“ Párljelenet Gabányi Árpádtól. Előadja Lehotzky János és Bratács Mariska k. a. 3. „Távolban.“ Irta Möhring F., éneklé az „Ujvidéki polgári magyar daloskör“. 4. „A phrenológ“. Eredeti bohózat egy felvonásban. Irta gróf Zichy Géza. Rendezi Winkler István. 5. „Mi zengi tul a béréket?“ Zsaskovszky F. és E.-től, éneklé az „Ujvidéki polgári magyar daloskör“.

Halálos veredés. Gyurgyev Péter ó-szta-pári földmives legényfiával és Katanits Mita szomszédjával, írja levelezőnk, a mult héten gyalog ment el egy vásárra. Sziszafelé kocsi fogadtak, amelyet a fiatal Gyurgyev kifizetett. Utközben kérte fuvardíj részleteit, s ezen egy összekocantak, hogy bicskakkal robantak egymásnak. Amikor a veredő társaságot széjjel kergették, akkor vették csak észre, hogy a fiatal Gyurgyev véresen haldokol a földön. Eseméltére térve, a haldokló fiu saját apját vallotta gyilkosának, ezután csakhamar meghalt. Az öreg Gyurgyev és szomszédja most a zombori törvényszék börtönében van.

Öngyilkosság. Mult hó 27-én este Thansz Károly szeghegyi földmives leánya, Salamea szerelmi bánatban felakasztotta magát, mire tettét észre vették s levágták, az előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta.

1, 3, 5, 10, 25, 100 rubeles papírpénz van forgalomban és mindenik más alapszinnel bír, igen bosszu, de keskeny lepedők. Pénzem nagyobb részét hitellel alakjában helyeztem el — fizetendő Moszkvában — a „Credit Lyonnais“ világszerte ismert intézet által. A számos utaim alatt mindenkor ezen intézetet vettem igénybe, mindig a legpontosabban lettem kiszolgálva, igen csekély kezelési díjat vonnak le. A pesti kereskedelmi banknál állítottam ki rendszerint a hitellevelet, már ismernek, hisz majd minden évben, a világ minden részébe állítottak ki azt nekem.

Az olvasót nem untatom az utazás részleteivel egész az orosz határig; csak megjegyzem, hogy Budapestről délután indultunk a gyorsvonattal és másnap reggel 10 órakor értünk az orosz határállomáshoz, „Granicá“-ra; az oroszok Granyicának ejtik.

Az osztrák rendes nyomtávu vasut a tágas, fedett peronnal ellátott indóház baloldalon végződik. A vasuti kocsikból nem szállhatunk ki addig, míg az orosz csendőrök egy tiszt vezetése alatt utveleinket személyenként át nem veszik. A csendőrök mindenike szép szálás leány, kivétel nélkül altisztek. Egyenruhájuk szépen simul a daliás termethez. Rövidszáru csizma, bő kék nadrág, bosszu, fehér kabát, a derekén borszíjjal átkötve, fejükön az ismert tányérsipka kék posztóból, körül ujynyi széles vörös szalag, rövid fekete ellenzővel, oldalukon bosszu kard, jobbról-balról a vállon átvett szíjon függnek a revolver-táskák. A tiszt egyenruhája ép ilyen, csak a zsinórtat arany, míg amazoknál vörös posztó. Azonkívül a tiszt a jobb válltól a balig a mellen szabadon csüngő arany zsinórokat visel. A rangjelzés a vállon és a siphakon látható. A köpönyeg világos szürke posztó. Ugy a tiszt, mint az altisztek igen udvariasan járnak el az utasokkal szemben.

Az utlevél elszedése után következik a vámvizsgálat. Nem épen mondható tulszigorúnak; minden börtönt fel kell nyitni, de a vámörök nem annyira a szivar és dohány után néznek, mint inkább arra, niuce-e az utasnál könyv, rőpirat vagy feyver. Minden könyvet alaposan megnéznék, nem-e tartalmaz veszedelmes irányu nézeteket. Csakhamar ezen is áttestünk, mivel Baedecker

és orosz nyelvteni társalgási könyvön kívül más könyvet nem vittünk magunkkal. Megemlékezhetünk a vámörök egyenruhájáról, mely igen hasonlú a csendőrökhöz, csak a zsinórtat zöld, valamint a tányérsipka körül zöld a szalag.

A kongresszusi tagok részére az indóház egy helyiségében külön iroda volt berendezve, hol német és francia nyelven beszélő orosz orvosnövendékek szolgáltak bővebb felvilágosításokkal, egyuttal a vasuti szabadjegyeket felbűhelyezték.

Folyton nyomunkban volt két-három bosszu kafftános, pajeszles lengyel zsidó, kik még az utolsó osztrák állomáson Trzebinian (ejtsd Csebinia) szálltak kocsiukba és folyton zaklattak, hogy váltsuk át az osztrák pénzt oroszra. Igen előnyös feltételeket helyeztek kiltatásba, akkor az egy rubeles értéke osztrák pénzben 1 fjt 27 kr volt, a derek zsidók 1 fjt 40 krt kértek egy rubelért, nem is nagy percent; még bántam a tulszerényesen, de eszembe jutott, hogy Oroszországban vagyunk, hol igen röviden bannak el zsidó polgártársainkkal.

Zsidót csak igen nehezen eresztének át a határon, állandó letelepülésre épen nem. A minket kísérő zsidóknak esetről-esetre engedélyt van pénzváltás céljából Granicáig jönni — de tovább nem — és a legközelebbi vonattal vissza kell menniök Galiciába.

Az indóházban mozgalmas élet tárlt a szemlélő elé, az utasok nagyrésze a moszkvai kongresszusra igyekezett, sokféle nemzet vegyült össze különösen nyugati Európából, mert erre van a legelőbb ut Oroszthona Német, Francia és Angliából. Az összes vasuti hordárok strogtek-forogtak a sok podgyászszal. Ezek is jól festenek az egyszerű egyenruhában — ráncos csizma, kék vászon nadrág, hosszú térdig érő fehér vászon ingfele, melyet a derekon borszj tart össze, kék posztó sipka, hajlott fekete ellenzővel.

Végre feltárltunk a jobboldali perron ajtai, kétórai várakozás után felszállhatunk az orosz vasuti kocsiakra. Tudvalevőleg az orosz vasutak szélesebb nyomtávval bírnak a többi európai vasutakéinál, ennél fogva a kocsik is szélesebbek és a tér tágas, kényelmesebb.

A felszállásnál újabb kellemes meglepetés várt; a kongresszus tagjai részére külön I. osztályu kocsik állottak rendelkezésre. Az egyes fülkékbe, nyolcra van hely nappal, éjjel négyet helyeznek el, ha nem tulságos az utazók száma. Különös figyelemből hármassával helyeztek el bennünket.

A fülkékben oldalt egy-egy széles pamlag van, a pamlagok támlája felnyitható és szíjjakkal erősítettik a menyezethez, ezáltal négy kényelmes ágy áll az utazók rendelkezésére. Ágyruhát nem adnak, erről ki-kinek kell gondoskodni. A fülkék előtt folyosó vezet, a kocsi hosszában. Zákó barátomom kívül még egy lembergi orvos és egyetemi tanárral kerültem össze.

Jó ideig kelle még várunk, míg a csendőrök szétosztották az átvizsgált utveleket, mely itt még a pénzkérdésnél is nagyobb szerepet játszik, mert a pénz hiánya nem akasztaná meg az utat, de utlevél nélkül teljes lehetetlen tovább jutni. A csendőr-altiszt nagy protokollmót cipelt a tiszt után, a melybe minden utas neve bejegyezve lett, a személyazonosság megállapított és csak ezután jutott ki-ki utvelele birtokába.

Most már Orosz-Lengyelország térségein haladunk. Szemlélődéseinkből a kalauz zavart ki, kérve a jegyeket és lengyel nyelven beszélt valamit, miből mi egy szót sem értünk meg.

Segítségünkre jött a lembergi egyetemi tanár, ki lengyel lévén — jól beszéle a nyelvet. A kalauz udvariasan jelezni akarta, hogy az ebéd Tschestochon állomáson vehető be.

A kalauz is uniformirozva volt, egyszerű, de izlésees öltözék fedte tagjait. Kék pantallón, hosszú kék testhez álló kabát, két sor gombbal és kék tányér sipka.

A vonal Varsóig részvénytársaság tulajdonja, ez csak kivétel, mert Oroszországban majdnem az összes vasutak az állam kezében vannak.

A gyorsvonatok nem nagy sebességgel haladnak, átlag 50 werstet óránként.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK.

A Fernbach testvérek szöntai birtokukon **szarvasmarhákat** fogadnak el **legeltetésre** 6 forint évi díjért. **A legelő vizmentes.**

2-2

Hirdetmény.

Egy jó magaviseletű, szorgalmas egyén ke-restetik Csataalja község jegyzői irodájába **irnokul** 2 hónapi időtartamra, napi 1 frt díjazás mellett. Az állás azonnal elfoglalandó; bővebb felvilágosítást megkeresésre alulírt jegyző ad.

Szilvász György, **Turi János,**
h. jegyző. 3-1 bírő.

413. szám.
kig. 1898.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Gákova község képviselőtestületének egy iskola-épület és tanítói lakás felépítése tárgyában hozott határozata felsőbb hatóságilag is jóváhagyván, ezen összesen 14,248 frt 98 krral előirányzott építési munkák biztosítására Gákova község tanácstermében **folyó évi április hó 13-án délelőtt 10 órakor** zárt ajánlati versenyárgyalás tartatik.

A kellően kiállított zárt ajánlatok, a melyekhez az előirányzott összeg 5%-ának megfelelő bantpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandók, a fenti határidőig Gákova község előjáróságához adandók be.

Ezen vállalatra vonatkozó többi feltételek, valamint az építési terv és költségeloirányzat Gákova község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt betekinthe-tők. Gákován, 1898. évi március 31-én.

2-1

Az előjáróság.

Allást keres.

Egy a háztartás minden ágában jártas róm. kath. uri nő alkalmazást keres, vagy esetleg gyermekek mellé, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja.

Bővebbet a kiadóhivatal. 2-1

Háziasszonyok figyelmébe.

Németországából érkezett új rendszerű

ágytolltisztító gőzgéppel

mindennemű ágytollat tisztítok. Ezen, egészségi szempontból mellőzhetetlen tisztítási eljárás által régi és dohos ágytoll olyanná lesz, hogy az ujat is felülmulja, miért is egy háziasszony se mulasztja el összes ágytollát **GLIED TEST-VÉREKNEL** Árpád-utca 69. sz. alatt megtisztíttatni. 2-1

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkittinőbb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs Arany-fénymáz

legjobb és leggyorsabb beeresztő-képeretek stb. beanyozására. Egy kemény padló számára. Egy köcsüg ára 60 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdóasztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére. 1 kis dohoz 45 kr, 1 nagy dohoz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Ifjabb Heindlhofer Robert Zombor.

1518. szám.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Katymár községében elhalalozás folytán üresedésbe jött és évi 500 (ötszáz) forint fizetés, nappali 20 kr, éjjeli 40 kr és szintén 20 kr halottkémi látogatási díjjal javadalmazott községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, eziránti szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi április hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a készpénzfizetés havi előleges részletekben a községi közpénztárból fog utalványoztatni.

A községben divó nyelvek magyar, német és bunyevác.

Bács-Almás, 1898. évi március hó 29-én.

Oojnich Máté,

főszolgabíró.

3-1

Szives figyelembe!

Van szerencsém a n. é. közönség becces tudomására hozni, hogy az üzletemben felhalmozott összes

rovidáru árucikket,

miután azokat tovább nem tartom, a **beszerzési áron eladom.**

Evőeszközök, kanalak, zsebkések, ollók s más vasárúk.

Íróeszközök, fogkefe, fésű, tajtékpipa, szipka, csibuk, selmeci pipák, Ehrenhofer pipaszárak stb. *—14

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Kretschmar E. és Társa céggel **Attila kerékpárokra** előnyös kötést csináltam, miért is gépeimet a legolcsóbb áron számíthatom.

Gépek 10 frt havi részlettől felfelé.

Együttal ajánlom ujonnan érkezett **cement-kátrány falelszigetelő anyag, kátránypapír és Tinctoral,** a mely minden építkezésnél elmaradhatlan.

Kiváló tisztelettel

ifj. Heindlhofer Róbert.

Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Ad 12850. sz.
p. 1897.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Haág István és társa által Hódságh község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a f. évi március 17-ére kitűzött és elhalasztott előnyomozás és szavaztatás iránti eljárásra újabb határnapul **1898. április hó 21. napjának d. e. 9 óráját** Hódsághon a községbázára kitűztem. Ennek kapcsán értesitem érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke, a szavazás napját megelőzőleg nyolc napon át Hódsághon a községbázán a szokott hivatalos órák alatt megtekintés céljából nyitva tartatik s az ellen érdekeltek kifogásaikat szóval vagy írásban fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt alulírt kiküldöttél előterjeszthetik. Értesitem továbbá érdekelteket, hogy szavazni csak személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás által lehet, továbbá hogy a gyámság alatt álló kiskorúak helyett a gyámság részéről kiküldött vármegyei t. ügyész, a gondnokság alatt állók nevében pedig kinevezett gondnokaik szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól tartózkodók a tagosítást kérőkhez csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1898. március 31. a kir. törvszéknél.

Szondy Mátyás,
kir. törvszéki bírő, mint kiküldött.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott nádalji gör. kel. hitközség részéről ezennel közhirre tétetik, hogy az ujonnan építendő lelkészi lak összes munkálata **folyó hó 19-én** (új naptár) fog árlejtés útján kiadatni. Kiküldési ár 3744 frt 25 kr o. é.

Versenyzők kötelesek az árlejtés kezdete előtt a kiküldési ár 10%-át bantpénzzel lefizetni.

Egyéb feltételek az árlejtés napjáig a plébánia hivatalban a hivatalos órák alatt betekinthe-tők. Nádaljon, 1898. április hó 1-én.

Kalenity Dusán, **Apity Luka,**
hitközs. jegyző. hitközs. elnök.

2672. szám. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Szilbás községben leköszönés folytán megüresedett, előleges havi részletekben kifizetendő 192 frt, csizmán kívül ruházat és felszereléssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitok; minek alapján felhívom pályázni óhajtnak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyó évi április hó 15-ig** bezárolag Szilbás község előjáróinál benyujtsák.

Palánka, 1898. évi március hó 23-án.

Lichtnekert,
szolgabíró.

2-2

694. szám. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Verbász községe részéről ezennel közhirre tétetik, hogy lemondás folytán a 400 frt évi fizetés és a szük-séges ruházat és felszereléssel javadalmazott rendőrvetetői állás betöltése válván szük-séges, felhivatnak pályázni szándékozók, hogy katonakötelezettségük teljesítését, egészségi állapotukat, a hivatalos magyar nyelvnek szó-ban és írásban birását, nyelvismeretüket s eddigi alkal-maztatásukat igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi április hó 15-ig** bezárolag O-Verbász község előjáróságánál nyujtsák be.

Kelt O-Verbászban, 1898. évi március hó 25-én.

2-2

Az előjáróság.

Legnagyobb kerékpár-raktár

és javító-műhely egész Dél-Magyarországban.

14 leghirnevesebb gyártmányok egyedüli gyári raktára.

Kayser, Stiria, Dürkopp, Seidel Nauman, Premier, Regensch, Dourange, Bambusz, Columbia stb.

kerékpárok és alkatrészek állandóan raktáron, **használt kerékpárok becsereítetnek.**

Javitások, nickelezések és emeillirozások elfogadtatnak, amelyek saját műhelyemben gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

!! Világhírű Continental gummik egyedüli gyári raktára !!

Az elképzelhető leggyorsabb kiszolgálásra, olcsó árakra és kedvező fizetési feltételekre t. vevőim számíthatnak.

Kiváló tisztelettel

TELSCH GÁSPÁR

ZOMBOR.

*—1

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.